

CRÒNICA 2003

ARQUEOLOGIA

La recerca arqueològica desenvolupada a la comarca d'Osona durant l'any 2003 ha seguit bàsicament les línies d'anys anteriors, i s'ha concretat en la realització d'excavacions preventives, d'urgència i programades.

D'altra banda, el Centre d'Investigacions Arqueològiques d'Osona (CIAO) ha continuat amb la tasca de donar-se a conèixer en l'àmbit de la comarca, col·laborant amb altres entitats i establint contactes amb diversos ajuntaments i institucions públiques.

Excavacions arqueològiques¹

Les excavacions arqueològiques efectuades a la comarca d'Osona durant el 2003 estan regulades pel Servei d'Arqueologia de Catalunya, en el marc de la Llei del patrimoni històric català. Aquestes es poden classificar en tres tipus:

1. Excavacions arqueològiques programades: Són excavacions que es realitzen en el marc d'un projecte d'investigació preestablert i seguint les seves directrius, en les quals es prioritza la recerca i el coneixement de la història per sobre dels interessos urbanístics i patrimonials. A Osona s'han dut a terme intervencions d'aquest tipus en dos jaciments:

Domus de Todonyà (les Masies de Voltregà): S'ha dut a terme la tercera campanya d'excavacions d'aquest mas medieval, i les tasques s'han concentrat en una de les cambres del mas fortificat. (Agost de 2003. Treballs dirigits per Assumpta Serra.)

L'Esquerda (les Masies de Roda de Ter): S'ha dut a terme la 27a campanya d'excavacions al jaciment. A l'àrea ibèrica s'ha continuat l'excavació de la casa 3, del període ibèric recent, i d'un *armorium* del s. iv a tocar de la muralla; mentre que a l'àrea medieval s'ha dut a terme l'excavació de la casa a la zona est del poblat, localitzada en la campanya anterior. (Agost-setembre de 2003. Treballs dirigits per Imma Ollich i Montserrat de Rocafiguera.)

1. Agraïm les dades cedides pel Servei d'Arqueologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

2. *Excavacions arqueològiques preventives*: Són aquelles que s'efectuen quan es projecta la realització d'obres urbanístiques o actuacions que poden afectar restes arqueològiques identificades prèviament. Aquestes han de ser finançades pels promotors de l'obra. A la comarca d'Osona s'han realitzat onze excavacions d'aquest tipus:

Turó del Prat d'Ori (el Brull): Es va excavar una necròpolis amb tombes de lloses d'època altmedieval per tal d'evitar-ne la degradació. (Agost de 2003. Treballs dirigits per Soledat Sánchez.)

Turó del Montgròs (el Brull): S'han efectuat dues campanyes que han continuat els treballs a l'*oppidum* ibèric, principalment en la part nord de la muralla. (Abril-juliol i novembre-desembre de 2003. Treballs dirigits per Albert López Mullor i Xavier Fierro.)

Inscripció ibèrica Les Graus (les Masies de Roda): Intervenció motivada per la necessitat de preservar una inscripció ibèrica; seguint el projecte de conservació establert, aquesta inscripció fou extreta i traslladada. (Desembre de 2003. Treballs dirigits per Gamarra Campuzano i Imma Ollich.)

Camp de les Lloses (Tona): Excavacions realitzades en les estructures visibles d'aquest jaciment iberoromà, de cara a la seva futura adequació per a les visites. (Novembre de 2003. Treballs dirigits per Imma Mestres.)

Torre de Guaita del Castell de Tona (Tona): Intervenció arqueològica realitzada a la torre d'època medieval, que s'engloba dins el projecte de restauració d'aquesta torre. (Maig-juny de 2003. Treballs dirigits per Imma Mestres i Josep Font.)

Mas Puig Oriol (Lluçà): Prospecció geofísica destinada a l'obtenció de dades per mètodes no destructius d'un sector amb ocupació des del segle x. (Agost de 2003. Treballs dirigits per Roger Sala.)

Sant Hipòlit de Voltregà (Sant Hipòlit de Voltregà): Breu prospecció del territori destinada a l'obtenció de dades paleontològiques, que no va implicar la recollida de material. (Octubre de 2003. Treballs dirigits per Josep Serra.)

Eix Vic-Gironella. Carreteres C-154, B-432, BV-4405, BP-4653, tram Olost-Olvan (diversos municipis): amb motiu dels treballs a l'eix Vic-Gironella es va realitzar una intervenció que va tenir resultats negatius. (Desembre de 2003. Treballs dirigits per Roser Pou.)

Carretera Vic-Olot, tram Torelló-Túnel de Bracons-Vall d'en Bas (diversos municipis): Seguiment arqueològic de les obres de la nova carretera Vic-Olot, amb resultats negatius. (Maig-juliol de 2003. Treballs dirigits per Carme Subiranas.)

Desdoblament de la carretera de Masies de Voltregà-Ripoll (diversos municipis): Seguiment arqueològic de les obres de desdoblament de la carretera de Masies de Voltregà a Ripoll, amb resultats negatius. (Novembre-desembre de 2003. Treballs dirigits per Marta Fàbregas.)

Rambla Hospital, 17 i Carrer Call Nou, 10 (Vic): Excavació arqueològica amb motiu de la construcció d'un edifici d'habitatges en el solar situat en aquesta adreça, durant la qual es van documentar restes de la muralla medieval de Vic. (Març i agost de 2003. Treballs dirigits per Imma Mestres.)

Can Colomer Munmany (Vic): Treballs de prospecció i excavació en el solar on hi havia la fàbrica de Can Colomer Munmany, previs a les obres d'urbanització i construcció d'habitatges, durant els quals es van localitzar restes de la via romana, estructures d'època moderna i un baluard defensiu del segle XVII. (Març, agost-setembre i desembre de 2003. Treballs dirigits per Imma Mestres i Montse Duran.)

Plaça Canonge Collell, 1-2 i Rambla del Passeig, 16 (Vic): Excavació d'unes restes de la muralla medieval de Vic que va aparèixer durant les obres de construcció d'un habitatge en aquest immoble. (Març de 2003. Treballs dirigits per Cristina Belmonte i Imma Mestres.)

3. *Excavacions arqueològiques d'urgència*: Són aquelles que es duen a terme quan es descobreixen restes arqueològiques durant la realització d'una obra o actuació en un indret on en principi no hi havia indicis de la seva existència. Estan motivades per la necessitat de determinar i preservar, si s'escau, el valor cultural de la troballa. Durant el 2003 una única excavació d'aquest tipus s'ha dut a terme a Osona:

Horta de Can Figols (Sant Quirze de Besora): A rel de l'esllavissament d'un marge es van posar al descobert una sèrie de restes arqueològiques corresponents a una necròpolis d'època medieval, inèdita fins aleshores. (Octubre de 2003. Treballs dirigits per Carme Subiranas.)

4. *Altres intervencions*: D'altra banda, s'han realitzat un seguit de prospeccions arqueològiques puntuals catalogades com a intervencions «de recerca», dirigides per Josep Oriol Font, de la Universitat de Barcelona, i que s'integren dins el treball «El megalitismo y arqueometría: el caso del noroeste peninsular», inclòs dins el projecte de recerca «El Plistocè Superior i l'Holocè». Aquestes prospeccions s'han dut a terme a El Duc (Centelles; octubre de 2003), Puig Ses Lloses (Folgueroles; agost de 2003), Saderra (Orís; octubre de 2003), Puig Ses Pedres (Santa Maria de Corcó-l'Esquirol; agost de 2003), La Serra (Taradell; octubre de 2003) i Sant Corneli (Tavertet; octubre de 2003).

Museus i entitats

Activitats del Centre d'Investigacions Arqueològiques d'Osona: El Centre d'Investigacions Arqueològiques d'Osona ha continuat en la línia iniciada anteriorment de contactes amb el Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya per posar sobre la taula els temes referents a la gestió dels materials arqueològics de la comarca, així com la possibilitat de publicar la Carta Arqueològica de la comarca d'Osona. D'altra banda, s'ha impulsat el funcionament intern de l'entitat fomentant els contactes entre els socis i facilitant la comunicació a través del butlletí *Apa, CIAO!*.

Museu Arqueològic de l'Esquerda: Durant tot l'any es va poder visitar l'exposició «Desperta ferro! Guerra, comerç, vida quotidiana i treball a l'Esquerda», que mostrava un seguit d'objectes metàl·lics, eines, armes, ornaments i numismàtica, elaborats en ferro i bronze d'època ibèrica i d'època medieval

recuperat en el decurs de les campanyes d'excavació al jaciment arqueològic. D'altra banda, el cicle de conferències que aquest museu organitza anualment ha tingut com a títol «Cultura: una història d'intercanvi i mestissatge» i ha tingut lloc durant el mes de març.

Museu Episcopal de Vic: L'any 2003 s'han iniciat un seguit d'activitats de caràcter regular, com ara visites guiades i tallers escolars, i que tenen lloc a la sala d'arqueologia d'aquest museu.

Museu Industrial del Ter: S'han acabat les obres a l'edifici de Can Sanglas de Manlleu, seu del Museu, i s'ha obert una pàgina web (<http://www.mitmanlleu.org>) amb informació de les sales, activitats i projectes que es duran a terme des de l'entitat.

Altres activitats

La Ruta dels Ibers, iniciativa per a la difusió dels assentaments ibèrics de Catalunya, on participen tres jaciments de la comarca (el Casol de Puigcastellet, de Folgueroles; l'Esquerda, de les Masies de Roda de Ter, i el Turó del Montgròs, del Brull), ha continuat amb les seves activitats iniciades el 2001 i el 2002. El cap de setmana del 4 i 5 d'octubre es va celebrar el tercer Cap de Setmana Ibèric, durant el qual els jaciments van oferir activitats diverses; el diumenge 17 de novembre va tenir lloc l'activitat «Vols conèixer com vivien els ibers?», durant la qual es va oferir una visita comentada al jaciment i una demostració de forja experimental. Paral·lelament, tots aquests jaciments ofereixen visites guiades al llarg de l'any.

Publicacions

Direcció: Walter Cruells. *Cota Zero. Revista d'Arqueologia i Ciència. Dossier: Miquel Tarradell. Quaranta anys de Les Arrels de Catalunya.* Vic: Eumo Editorial, desembre 2003, núm. 18. 184 p.

Articles continguts a les *Actes del II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya*, celebrat a Sant Cugat del Vallès entre el 18 i el 21 d'abril de 2002 i publicat a Sant Cugat del Vallès, el 2003:

PUJADES, J.; SUBIRANAS, C. «El Monestir de Sant Pere de Casserres (Osona)», p. 29-34.

GÓMEZ, A. M. «Primera campanya d'excavació al Castell d'Orís (Osona)», p. 500-506.

FIERRO, X. «Excavació a l'església de Sant Pere de Serrallonga (Alpens, Osona)», p. 583-590.

NEBOT, N.; PRIDA, D. «L'Avenc: exemple de l'evolució d'un mas medieval», p. 693-696.

METEOROLOGIA

Parlar dels fets meteorològics més destacats de l'any 2003 és una tasca ben difícil en un espai tan breu. El temps d'aquest any el podríem resumir amb poques paraules: calor, tempestes, poques boires i vents forts. S'han assolit rècords de precipitació i temperatures. Ha estat un any meteorològicament parlant molt complet, en el qual pràcticament en tots els mesos hi ha alguna cosa a destacar. El primer rècord el teníem el mes de gener amb temperatures màximes superiors a les normals. El febrer ha estat el mes més fred i un dels més plujosos de l'any, al contrari de la primavera amb poca pluja i amb algunes glaçades a principis del mes d'abril. El maig va ser un dels mesos més normals. Pel que fa als tres mesos d'estiu, van ser extraordinaris, amb temperatures molt altes, amb rècord de màximes i mitjanes sobretot els mesos de juny i agost. De l'agost cal destacar la tempesta violenta del dia 17. Un cop fet el treball de camp corresponent, a més dels dos esclafits del sud d'Osona, dins de la tempesta s'hi van formar dos caps de fibló (tornados), que van causar nombroses destrosses. Dels quatre mesos següents les pluges i les tempestes han estat el més destacat, sobretot l'octubre, el més plujós a la majoria dels observatoris. Així acabà un any atípic, amb un estiu extremadament llarg i calorós, la mitjana anual del qual s'ha caracteritzat per haver assolit valors rècord a molts dels observatoris de la comarca.

Gener

Va ser un mes de forts contrastos. Començarem la nit de Reis amb un canvi sobtat del temps. La pluja es va generalitzar al matí i la neu va fer acte de presència a cotes superiors als 800 m d'altitud, baixant esporàdicament a la matinada a cotes més baixes. Les temperatures mínimes van ser les protagonistes de la primera quinzena, entre els dies 12 i 13 amb temperatures de -5 a -10°C . Cal destacar també la segona quinzena, amb matins freds i tardes amb un ambient suau, sobretot el dia 27; es va produir un fenomen molt poc corrent o pràcticament inexistent a Osona: el fogony. Es caracteritza per un vent sec i càlid del N i NW que va fer pujar les temperatures màximes cinc o sis graus per sobre de les normals en un mes de gener, amb rècords de temperatures a tots els observatoris. Les màximes van assolir valors d'entre 19 i 25°C . Per acabar, el vent dominant fou el del N el dia 31 i enregistrà cops de 70 km/h a la plana de Vic i fins a 130 km/h a Viladrau, provocant alguns desperfectes a la nostra comarca.

Febrer

Fred, neu i pluja van ser els fenòmens meteorològics més destacats durant aquest mes. Normalment es tracta d'un dels més freds i secs de l'any, però enguany ens va sorprendre perquè la pluja acumulada fou considerable. A principis de mes els termòmetres enregistraren valors baixos, amb glaçades i gelades fortes. A partir del dia 15, i sobretot el dia 17, les nevades es van generalitzar amb gruixos de neu acumulats de 10 a 22 cm a tota la comarca, i acompanyades d'un temporal de llevants que va durar pràcticament fins a finals de mes. La quantitat de pluja fou important pel que fa als nivells acumulats, sobretot al Cabrerès i al Montseny, amb $284,6$ mm a Viladrau, o $227,5$ mm a Cantonigròs, cosa que

provocà un augment important del cabal dels nostres rius. Cal destacar també el terratrèmol de la matinada del dia 26, a les 4h 33m, amb l'epicentre a prop de Pardines (Ripollès), entre Camprodon i Ribes de Freser, amb una magnitud de 3,9 graus de l'escala de Richter, que va causar un bon ensurt a les comarques del Ripollès i Osona, entre d'altres. Els efectes del sisme van ser un estrany soroll i una sacsejada. I és que, tal com diu la dita popular, «de gener n'hi ha algun de bo, que de febrer no n'hi ha cap». Com a anècdota curiosa, el dia 21 va arribar un grup de cigonyes a Olost del Lluçanès.

Març

Hauríem de dividir el mes de març en tres parts per la seva variabilitat. Els primers deu dies hi va haver temperatures suaus, fortes rosades i boires espesses, i cal destacar els dies 5 i 6 amb un ruixat de caràcter feble. A partir del desè dia, es va patir un fort contrast de temperatures entre el dia i la nit, i es van enregistrar tant la temperatura màxima com la mínima del mes a pràcticament tots els observatoris de la Plana. Les màximes van ser de l'ordre dels 20 a 26°C el dia 12, i les mínimes de -1 a -5°C el dia 17. Les temperatures més baixes van enregistrar-se entre els dies 11 i 26, totes per sota dels zero graus i amb fortes gelades. A partir del dia 27 una pertorbació força activa va suavitzar les temperatures i va deixar pràcticament tota la pluja del mes en els últims quatre dies, sobretot el dia 28 en què va caure el 90% de la precipitació mensual. El cop de vent més fort es va enregistrar a Viladrau, amb 68,7 km/h. I com cada any, i anunciant la primavera, van arribar les orenetes entre els dies 6 i 13.

Abril

Aquest mes es va caracteritzar per ser sec i amb temperatures suaus. La mínima més destacada fou el dia 4, entre -1 i -5,2°C. Per contra, les màximes van ser suaus i normals per l'època. La més alta es va enregistrar el dia 29 amb una temperatura entre els 23 i els 29°C. Pel que fa a les precipitacions no van ser gaire abundants. Només cal destacar els 47 mm acumulats a Collfred (Vidranès) i a Cantonigròs (Cabrerès), mentre que foren molt més dèbils a la Plana, de 17 mm a 40 mm. El dia de més pluja va ser el dia 9, quan va caure la major part de la precipitació del mes. De moment aquesta primavera estava resultant poc plujosa. Pel que fa a la boira, només es va formar set dies a Manlleu i a Roda de Ter, i entre 1 i 4 a la resta de la Plana. El cop de vent més fort es va enregistrar a Viladrau amb 96,8 km/h el dia 30.

Maig

Sol, pluja i vent van ser els protagonistes del mes de maig. Un mes molt variable, tal com correspon a la primavera, amb temperatures màximes superiors a les habituals, destacant sobretot les dels dies 23 i 31. Les mínimes més baixes es van enregistrar el dia 1, amb temperatures de 3 a 7°C. Hi va haver ruixats i tempestes disperses i irregulars: 35 mm a Espinelves i 24 mm a Taradell el dia 6; calamarsa i pedra a Sant Boi de Lluçanès el dia 19, i ruixats i tempestes generals a la comarca el dia 24. El sistema frontal que va escombrar la comarca el dia 24

va provocar una sobtada davallada de les temperatures, amb nevades al Pirineu per sobre dels 1.500 m. Les màximes es van disparar a partir del dia 27. Els cops més forts de vent es van observar durant la tempesta del dia 6: 72 km/h a Olost i a Vic, i 91 km/h a Sant Pere de Torelló.

Juny

El mes de juny de 2003 passarà a la història com el més càlid dels últims cinquanta-tres anys a Vic, que és el període del qual es disposa de registres instrumentals. Les màximes, sobretot a la plana de Vic, no van baixar dels 26°C, i van superar els 40°C en algun observatori. Una bossa d'aire càlid de més de 20°C a uns 1.500 m d'altitud va ser la responsable de l'augment de les temperatures a la nostra comarca des del principi fins al final del mes. La màxima a Vic va ser de 38,6°C, superant els 38,0°C del juny de 1968, i els 37,5°C del 2001. Cal remarcar la forta tempesta del dia 27 a la tarda, acompanyada de fort vent i, puntualment, de calamarsa, tot i que no va caure amb la mateixa intensitat a tota la comarca. D'aquesta tempesta destaquen els 128 mm de Cantonigròs, els 93 mm de Gurb i els 100,5 mm del centre de Vic, amb dos intensos ruixats de curta durada que van acabar provocant diverses inundacions.

Juliol

El sol i la calor van ser la tònica del mes de juliol; només hi va haver temperatures fresques la primera setmana, i foren molt altes la resta del mes. Es van assolir màximes entre 33 i 40°C, que recordaven les del mes de juny. A finals de mes s'havien enregistrat quaranta-cinc dies amb màximes per damunt dels 30°C. Amb temperatures tan altes i el fort vent de marinada, l'ozó es va disparar fins a 235 ppb. Les temperatures mitjanes es van situar entre 23 i 25°C, pràcticament com les de 1994 i 1983, en què les mitjanes mensuals van ser de 25,0 i 25,7°C, respectivament. Pel que fa a les pluges, van ser poques i disperses, i només destaca la tempesta del dia 30 a la tarda a Espinelves, amb 41 mm recollits en poc més d'una hora i un bon gruix de calamarsa. Cops més forts de vent: Viladrau, 76 km/h; Roda de Ter, 74 km/h; Olost, 72 km.

Agost

La bossa d'aire calent que afectava Catalunya des del mes de juny va continuar activa el mes d'agost. Dels trenta-un dies del mes, en vint-i-nou es van superar els 32°C de màxima. Aquest augment tèrmic va provocar la mort de molts arbres, com alzines i roures, i nous rècords en termes de temperatura mitjana a tots els observatoris. A partir de la segona quinzena es va iniciar un canvi de temps, i l'entrada d'aire fred va provocar tempestes molt virulentes. Amb les condicions que teníem, d'aire fred en alçada i molt escalfament de la superfície dels mesos anteriors, hi havia molta energia acumulada. Aquesta va esclatar en forma de línia de torbonada viatjant de sud a nord-est. En entrar al sud de la comarca es va reactivar provocant dos desplomaments d'aire, que s'anomenen esclafits. Tot i la seva poca durada, d'uns quinze minuts, van fer destrosses molt importants, arrasant la part alta dels Hostalets de Balenyà, i punts de les pobla-

cions de Malla, Centelles, Taradell i Tona, entre d'altres. Va afectar arbres (en va arrencar de centenaris), teulades, torres elèctriques (que van quedar doblegades)... i va enderrocar parets. La pluja recollida durant la tempesta va ser important: 51 mm a Tavèrnoles, 47 mm a St. Julià de Vilatorrada, 28,5 mm a Hostalets de Balenyà i 17 mm a Vic. Es creu que durant la tempesta el vent en alguns punts va superar els 200 km/h.

Setembre

Seguint la tònica de finals d'agost, les entrades d'aire fred van fer del mes de setembre un dels més actius, amb ruixats i tempestes fortes, disperses i irregulars. La primera setmana la inestabilitat va ser molt acusada, amb tempestes importants sobretot els dies 1 i 7, amb pluges superiors als 40 mm a la Plana i més de 100 mm al Cabrerès. A partir del dia 9 i fins al 21 hi va haver una treva pel que fa a les pluges, amb temperatures suaus a la tarda però fresques al matí, acompanyades de fortes rosades i algun banc de boira. Tant les mínimes com les màximes es van enregistrar en aquests dies de calma; les màximes, pràcticament totes, els dies 12 i 17, amb temperatures força altes, de 25 a 31°C; les mínimes, totes, el dia 16, la més alta 8,6°C, i la més baixa 3,5°C a Rupit. Els últims dies del mes la inestabilitat va anar en augment, i cal destacar l'espectacular festival de llamps del dissabte dia 27 a la nit i, sobretot, les violentes tempestes dels dies 28 i 30. La més activa, el dia 28, es va formar al Vidranès, amb pluges molt fortes a Santa Maria de Besora, Vidrà i, especialment, Sant Pere de Torelló, amb una precipitació de 120 mm en poc més d'una hora que va causar desperfectes, inundacions i un augment important del cabal dels rius Ges i Ter. La forta activitat tempestuosa va fer que fos, conjuntament amb el febrer, el mes més plujós de l'any. Al Vidranès i al Collsacabra en són un exemple els 274,5 mm de Sant Pere de Torelló o els 235 mm de Cantonigròs. I després d'un setembre tan mogut, i com a nota significativa, les orenetes van marxar a partir del dia 23 cap a indrets més càlids i tranquils.

Octubre

Hi va haver molta tranquil·litat els primers quatre dies, amb temperatures agradables. Les màximes del mes foren entre els 22 i 28°C els dies 1 i 2 a tots els observatoris. L'entrada d'un corrent d'aire del nord el diumenge dia 5 va provocar un descens de la temperatura, amb mínimes de 0 a -1°C. Després, un canvi sobtat en la segona quinzena, amb un parell de llevants com els d'abans, van deixar un volum molt important de precipitació, i es va superar en la majoria d'observatoris la precipitació recollida els mesos de setembre i febrer, sobretot al Cabrerès i al Montseny. Van destacar els 389,5 mm de Rupit, o els 433,6 mm de Collfred (Vidranès). Amb el terreny saturat de l'aigua de les últimes pluges, la precipitació es va desviar en la seva totalitat cap als torrents i rius, amb un augment espectacular dels cabals a Rupit i als salts d'aigua de Tavertet i Sau. A Rupit, entre els dies 15 i 19 es van recollir 314 mm. Hi va haver una petita treva els dies 23 i 24, amb mínimes força baixes el dia 24; i els últims dies del mes, una segona llevantada va deixar un ambient humit, plujós i fred, amb les temperatures mitjanes del mes un grau i mig per sota de les normals.

Novembre

Aquest fou un mes força tranquil, tal com correspon al novembre, amb les temperatures normalitzades. Les típiques inversions tèrmiques, boires, rosades, algunes glaçades i gelades van predominar a les fondalades de la Plana. Les temperatures mínimes es van enregistrar la primera i última setmana del mes, concretament els dies 7 i 28 amb temperatures de -1 a -3°C . Les màximes, de 18 a 22°C , foren els dies 4 i 19. La inestabilitat també va estar present durant el mes; la pluja acumulada del novembre va caure en només tres dies, el 15 i, sobretot, el 23 i el 24. Cal destacar 43 mm a Centelles, 40 mm al Brull i 42 mm a Collsuspina, amb un bon cop de riu al sud i a l'oest de la comarca. Com a curiositat, una nota astronòmica: hi va haver un eclipsi total de Lluna la nit del 8 al 9.

Desembre

La primera setmana d'aquest mes fou força complicada. Un anticicló situat al centre de la península Ibèrica i un altre al NE d'Europa va provocar l'entrada d'una depressió per llevant en una situació ben poc freqüent. Això va provocar pluges generals a tota la comarca. Les quantitats recollides van ser superiors als 40 mm a la Plana i de més de 100 mm al Cabrerès i altres punts del NE i S; i, com que plovia sobre mullat, van provocar una crescuda de dos metres al riu Ter, sobretot la matinada dels dies 3 i 4, la més important dels últims deu anys. La resta del mes hi va haver boires espesses i persistents, sobretot el dia 11 amb una màxima que no va superar els 3°C , i amb una humitat superior al 98% durant tot el dia. Una entrada d'aire fred del nord d'origen polar va fer baixar les temperatures l'últim terç del mes. Les mínimes, sobretot a partir del dia 23, totes foren sota zero, amb fortes glaçades i gelades, baixant a valors de -1 a -4°C . Malgrat tot, va ser un mes poc fred, i els últims dies de l'any van passar amb temps estable, amb domini de les altes pressions i dels bancs de boira gebradora.

Anna Jiménez (geògrafa)
Manel Dot (observador i coordinador de la XMO)